

суттєвості, виявити наявність перекручень у фінансовій звітності, проаналізувати фінансовий стан замовника та оцінити вірогідність його безперервної діяльності, визначити необхідність проведення

додаткових аудиторських процедур та розробити рекомендації щодо покращення фінансового стану замовника, що є важливим в сучасних умовах розвитку економіки України.

#### Література

1. Бодюк А.В. Методологічні та нормативно-правові аспекти аудиту підприємницької діяльності: Монографія. – к.: Кондор, 2005. – 356.
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2002. – 296с.
3. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 402с.
4. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України.
5. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року.

УДК 658.155

### АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В КОНТРОЛІ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Шмігель В.В. – ст. 5 курсу, ОПДзвм-11

Науковий керівник - Гордополова Н.В. – к.е.н., доцент

*Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ*

Основною метою діяльності кожного суб'єкта господарювання є отримання прибутку, а найбільш значний фінансовий результат підприємству приносить операційна діяльність. Від ефективності здійснення операційної діяльності залежить загальний фінансовий стан підприємства. Неefективне управління операційною діяльністю може привести до значних втрат.

Фінансовий аналіз та контроль, як основні чинники підвищення ефективності діяльності підприємства мають значний вплив на результативність діяльності суб'єктів господарювання і сприяють досягненню її основної мети – одержанню прибутку.

Контроль та аналіз є не тільки складовими інших функцій процесу управління, але і самостійними функціями, від результатів здійснення яких залежить ефективність роботи підприємства і його підрозділів. Тому, фінансовому аналізу та контролю в системі управління підприємством слід надавати важливого значення на всіх рівнях їх формування і функціонування.

Сутність операційної діяльності та особливості її контролю та аналізу достатньо повно розкрито у літературних джерелах вітчизняних і зарубіжних вчених, автори схоже трактують операційну діяльність, але її сутність розкривають через характеристику різних її особливостей. Чинна нормативна та законодавча база з питань дослідження потребує удосконалення законодавчих актів, доопрацювання нормативних документів та узгодженості їх між собою з урахуванням специфічних особливостей операційної діяльності підприємств.

Для здійснення комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства використовується система показників, що відображає його платоспроможність, ліквідність, інтенсивність використання капіталу та ефективність виробництва.

Система показників включає:

- аналіз платоспроможності;
- загальний коефіцієнт покриття;
- коефіцієнт абсолютної (термінової) ліквідності;

Аналіз фінансової стійкості:

- коефіцієнт фінансової автономії;
- коефіцієнт фінансової залежності;
- маневреність робочого капіталу;
- коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами оборотних активів.

Аналізуючи показники прибутку виділимо такі етапи досліджень:

- аналіз складу і динаміки балансового прибутку;
- аналіз фінансових результатів від реалізації продукції, робіт та послуг;
- аналіз рівня середньореалізаційних цін;
- аналіз фінансових результатів від інших видів діяльності;
- аналіз рентабельності діяльності підприємства;
- методика розрахунку резервів збільшення суми прибутку і рентабельності;
- аналіз розподілу і використання прибутку підприємства.

Розподіл прибутку визначається об'єктивними та суб'єктивними факторами. До об'єктивних належить зміна нормативно-правової бази відрахувань з прибутку за ставками оподаткування, зміна структури пільг в оподаткуванні, зміна граничних рівнів рентабельності при ціноутворенні. Суб'єктивні – це зміни політики вищої адміністрації стосовно ставок дивідендних виплат, інвестування, матеріального заохочення тощо.

У процесі контролю розподілу прибутку, крім застосування аналітичних процедур, іноді виконують аудиторські процедури, пов'язані з визначенням повноти формування прибутку та його розподілу, дотримання нормативно-правової бази та внутрішніх положень щодо цільового розподілу прибутку.

Отже, необхідність застосування аналітичних процедур в контролі фінансово-господарської діяльності підприємства в сучасних ринкових умовах обумовлена такими обставинами:

1. За допомогою аналізу контролюється фінансовий стан підприємства, що дозволяє

заздалегідь у разі його погіршення, внести необхідні зміни в діяльність підприємства й уникнути банкрутства.

2. Встановлення залежності між фінансовими показниками діяльності підприємства дає можливість

порівняти їх з результатами, досягнутими виробниками-конкурентами чи іншими ринковими суб'єктами. Це необхідно для техніко-технологічних, організаційних та інших змін, що дозволяли б підтримувати високу конкурентноздатність на ринку.

#### Література

1. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання. Навчальний посібник. – К.: Видавництво "Центр учбової літератури", 2003., с.12-18.

2. Крамарко Г.О. Фінансовий аналіз і планування. – К.: Центр навчальної літератури, 2003., с.21-31.

УДК 657:004

### МЕТОДИКА ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ І АУДИТУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА В ПРОГРАМІ «1С: БУХГАЛТЕРІЯ»

Латик І. – ст. 5-го курсу, гр. ОПЗвнм-51

Науковий керівник – Волинець В.І – к.т.н., доцент

*Вінницький навчально-науковий інститут економіки*

В сучасних умовах важко говорити про ефективний облік, аналіз і аудит грошових коштів підприємств за ручного способу ведення обліку та проведення аналізу і аудиту. Тому підприємства постають перед питанням автоматизації обліку, аналізу і аудиту, для чого використовують інформаційні системи і технології обліку, аналізу і аудиту.

Питанням методики обліку, аналізу і аудиту грошових коштів із застосуванням інформаційних систем і технологій приділяють увагу багато науковців і практиків, серед яких Бенько М. М., Бутинець Ф. Ф., Волинець В. І., Клименко О. В., Писаревська Т. А., Терещенко Л. О. [1-7]. Однак не всі питання автоматизованого обліку, аналізу та аудиту грошових коштів були розглянуті, внаслідок чого розробка методики обліку, аналізу та аудиту грошових коштів із застосуванням інформаційних систем, до складу яких належить інформаційна система «1С: Бухгалтерія», є актуальною задачею.

Метою даної роботи є розробка методики обліку, аналізу та аудиту грошових коштів підприємства в програмі «1С: Бухгалтерія».

Облік, аналіз і аудит грошових коштів включає задачі обліку готівкових коштів, обліку безготівкових коштів, аналізу і аудиту готівкових та безготівкових коштів.

Методика автоматизованого обліку, аналізу і аудиту грошових коштів за допомогою програми «1С: Бухгалтерія» включає етапи настроювання програми, ведення обліку та аналізу і аудиту.

Облік готівкових і безготівкових коштів в програмі здійснюється на субрахунках рахунків 30 «Готівка» і 31 «Рахунки в банках», аналітичний облік на яких ведеться за валютами обліку в розрізі статей руху грошових коштів та банківських рахунків.

Інформація про валюти, статті руху грошових коштів та банківські рахунки підприємства міститься в довідниках «Валюти», «Статті руху грошових коштів» та «Банківські рахунки».

Для обліку готівкових коштів підприємства використовуються документи «Прибутковий касовий ордер» та «Видатковий касовий ордер», які дозволяють зареєструвати операції надходження та

видатку готівки з кас підприємства, до складу яких належать оплата від покупця (оплата постачальнику), повернення коштів постачальником (повернення коштів покупцю), повернення коштів підзвітною особою (видача коштів підзвітній особі), повернення коштів працівником (виплата заробітної плати працівнику), одержання готівкових коштів у банку (внесок готівкою в банк), розрахунки за кредитами і позиками з контрагентами, інші надходження коштів (інші видатки коштів).

Для обліку безготівкових коштів підприємства використовуються документи «Платіжне доручення вхідне» та «Платіжне доручення вихідне», які дозволяють зареєструвати операції надходження та видатку безготівкових коштів з банківських рахунків підприємства, до складу яких належать оплата від покупця (оплата постачальнику), повернення коштів постачальником (повернення коштів покупцю), розрахунки за кредитами і позиками з контрагентами, інші розрахунки з контрагентами, інше надходження безготівкових коштів (інше списання безготівкових коштів), перерахування заробітної плати, перерахування податків і внесків по заробітній платі, переказ на інший рахунок організації, перерахунок грошових коштів підзвітній особі.

Для аналізу та аудиту грошових коштів програма «1С: Бухгалтерія» містить стандартні звіти «Оборотно-сальдова відомість по рахунку», «Аналіз рахунку по субконто», «Аналіз субконто», «Карточка субконто», «Обороти між субконто» та інші, спеціалізовані звіти «Касова книга», «Журнал реєстрації прибуткових ордерів», «Журнал реєстрації видаткових ордерів», «Журнал реєстрації прибуткових і видаткових ордерів», «Книга обліку прийнятих і виданих грошей», «Банківські виписки» та регламентовані звіти «Баланс» і «Звіт про рух грошових коштів».

Таким чином, інформаційна система «1С: Бухгалтерія» містить широкий набір засобів, котрі можуть бути використані для автоматизації задач обліку, аналізу і аудиту грошових засобів, використання яких суттєво полегшує виконання задач обліку, аналізу та аудиту і підвищує їх оперативність та достовірність.